

**GEMEENTE
BELANGEN**
BERKELLAND

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
GEMEENTEBELANGEN BERKELLAND**

2014 – 2018

Wie bewust kiest, kiest lokaal!

Uitgangspunten verkiezingen Gemeentebellangen Berkelland

Visie:

Gemeentebellangen Berkelland (GB) is een lokale politieke partij in de gemeente Berkelland, zonder binding met enige provinciale of landelijke partij/groepering. Niet links, niet rechts. GB is dus niet gebonden aan een landelijk programma. Zaken die spelen in de gemeente, hoe klein ook, verdienen de volle aandacht. GB zet zich in voor een gezond en leefbaar Berkelland.

Uitgangspunten zijn:

Geen herverdeling voor Berkelland. De lokale politiek moet toegankelijk en herkenbaar blijven en dicht bij de inwoners staan. GB streeft naar een zelfstandige gemeentelijke organisatie. Regionaal samenwerken waar dat moet, maar lokaal doen wat lokaal kan. Niet nog meer inkrimpen op de gemeentelijke organisatie als blijkt dat dit kostenverhogend werkt als gevolg van de noodzakelijke inhuur van externe organisaties.

Een goede communicatie met de inwoners. Iedere inwoner heeft het recht om in te spreken in een commissie en/of raadsvergadering en te kunnen spreken met een wethouder/burgemeester.

Alle inwoners, jong en oud actief betrekken bij het maken van beleid. Maatwerk leveren waar mogelijk. Lokale maatschappelijke organisaties inschakelen voor expertise en ondersteuning. Uitgaan van de eigen kracht van mensen en deskundige ondersteuning leveren daar waar nodig is. Mantelzorgers ondersteunen met expertise om te voorkomen dat zij op termijn zelf zorg nodig hebben als gevolg van overbelasting.

Kern(en) gezond en leefbaar houden.

Aandacht voor de ontwikkelingskansen van jongeren, een brug bouwen tussen de industriële sector, het onderwijs en de jongeren. Voortgezet onderwijs behouden voor verschillende kernen.

Werkgelegenheid ontwikkelen en behouden, zowel in de agrarische sector als de detailhandel, zorg, onderwijs en industrie. Extra aandacht voor de startende ondernemer, de zorg en indien mogelijk extra mogelijkheden voor detailhandel in het buitengebied.

GB streeft naar een veilig Berkelland. Handen af van onze hulpverleners. AED's behoren goed onderhouden te worden en moeten beschikbaar zijn voor iedereen die opgeleid is deze te bedienen.

Sporten is gezond en voor iedereen belangrijk. Privatisering alleen daar waar mogelijk en gewenst vanuit de verenigingen zelf. GB pleit voor:

- structureel herinvoeren van zwembaden en bewegingsonderwijs door vakleerkrachten op basisscholen;
- behoud van muziek- en cultuuronderwijs in de scholen.

Openbare ruimten, openbaar vervoer en wegen moeten goed toegankelijk en bruikbaar zijn voor iedereen.

Het PGB (Persoons Gebonden Budget) is een recht, het geeft de inwoner de regie als het gaat om zorg. Het PGB moet gehandhaafd blijven, tenzij vanuit de regering anders wordt bepaald.

Bestaande woningbouw levensloop-geschikt maken en duurzaamheid bevorderen. T.a.v. leegstaande panden/gebouwen in eigendom van de gemeente, een goede herbestemming vinden.

Bij de aanleg van de N18 - N315: luisteren naar en rekening houden met de problematiek van de omwonenden en aandacht voor de verkeersveiligheid.

Daar waar mogelijk ondersteunt GB cultuur en muziek, zodat deze bereikbaar blijft voor alle inwoners. Cultuur en muziek bevorderen de leefbaarheid in Berkelland.

GB staat voor een sociaal Berkelland voor al haar inwoners. Daar waar nodig dienen inwoners (tijdelijk) ondersteund te worden.

Berkelland met haar mooie landschappen, haar groen en water als toeristisch trekpleister en recreatief mooi product, optimaal promoten!

GB vindt duurzaamheid en het respectvol omgaan met de natuur erg belangrijk. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie.

INHOUDSOPGAVE

<u>1</u>	<u>ALGEMEEN</u>	<u>5</u>
1.1	De gemeentelijke organisatie	5
1.2	Leges	5
1.3	Onroerend zaak belasting	5
<u>2</u>	<u>WONEN</u>	<u>6</u>
2.1	Openbare orde en veiligheid	6
2.2	Kernen en buurtschappen	6
2.3	Leefomgeving	7
2.4	Toegankelijkheid	7
2.5	Groenonderhoud	7
2.6	Buitengebied	8
<u>3</u>	<u>WERKEN</u>	<u>9</u>
3.1	Verkeersveiligheid	9
3.2	Openbaar vervoer	9
3.3	Bedrijventerrein	9
3.4	Agrarische sector	9
3.5	Werkgelegenheid	10
3.6	Onderwijs	10
<u>4</u>	<u>WELZIJN</u>	<u>12</u>
4.1	Recreatie	12
4.2	Natuur en milieu	12
4.3	Welzijn	12
4.4	Jongeren	14
4.5	Ouderen	14
4.6	Minimabeleid	15
4.7	Dorps- en kulturhusen	15
4.8	Cultuur	16
4.9	Sport	16
4.10	Lokale radio	17

1. ALGEMEEN

1.1 De gemeentelijke organisatie

Hoe de gemeente georganiseerd is, gaat ons allen aan. De gemeente bepaalt immers de leefomgeving, gezondheidszorg, de voorzieningen (sport, cultuur, enz.) en de belastingen. De ambtelijke organisatie moet goed functioneren.

Niet alles kan en moet door de gemeente gedaan en uitgevoerd worden. Steeds vaker ligt de verantwoordelijkheid bij de inwoners en bij de belanghebbenden zelf. Daar is een goede samenwerking en communicatie tussen inwoners en gemeente voor nodig.

1.2 Leges

Leges behoren reëel en in principe kostendekkend te zijn.

1.3 Onroerend zaakbelasting (OZB)

GB streeft ernaar de inflatiecorrectie als maximum voor verhoging van de OZB te hanteren. Een verhoging van de OZB met meer dan de inflatiecorrectie is voor ons alleen bespreekbaar als de financiële situatie erg zorgelijk wordt. Dermate zorgelijk dat voorzieningen niet meer in stand gehouden kunnen worden, wegen niet meer worden onderhouden en veiligheid niet meer gegarandeerd kan worden.

2. WONEN

2.1 Openbare orde en veiligheid

GB wil een gemeente waarin de burger zich veilig voelt. GB wil dat bereiken door:

Politie

De huidige reorganisaties bij de politie leveren ons inziens een bedreiging op wat betreft de fysieke aanwezigheid van politie op straat. GB is voorstander van frequent bemande loketten in Borculo, Neede, Eibergen en Ruurlo. Tegenwoordig moet je helaas met regelmaat een antwoordapparaat inspreken in de hoop teruggebeld en geholpen te worden en niet alleen om te worden "aangehoord". GB vindt dat opsporingsambtenaren geen papieren ambtenaren moeten zijn die teveel achter hun bureau zitten te schrijven.

Dorpswacht

GB is voorstander van het breder inzetten van de dorpswachten, ook in de avonduren en weekenden. Het is het onderzoeken waard of er meer dorpswachten kunnen worden aangesteld.

Brandweer

Berkelland heeft een uitstekend functionerende vrijwillige brandweer, maar de gemeente beschikt niet over een zelfstandige brandweerorganisatie. Desondanks wil GB streven naar een actief beleid op het gebied van voorlichting en voorkoming. Eisen aan de lokale korpsen moeten haalbaar blijven. Belangrijk is te blijven zien dat dit werk grotendeels door vrijwilligers gedaan wordt en constant in gesprek te blijven mét de vrijwilligers. De veiligheid van de inwoners én van de brandweerlieden moet ondanks allerlei reorganisaties gewaarborgd blijven.

Ambulance/huisartsenpost

GB vindt het van groot belang dat de ambulancedienst bij noodgevallen in de gehele gemeente binnen de daarvoor opgestelde aanrijdtijden ook daadwerkelijk aanwezig is. In het verlengde hiervan vindt GB dat de gemeente een rol moet houden in het project HartVeiligWonen.

GB beschouwt de huisartsenpost als onmisbaar in de samenleving. Het streven is dan ook deze te behouden in Berkelland.

Overlast

De één ervaart meer overlast dan de ander van eenzelfde activiteit. Maar structurele overlast moet serieus beoordeeld en afgehandeld worden door in gesprek te gaan met de zender en de ontvanger. Een wijkagent, mediator of buurtcoach kan hierin een belangrijke rol spelen.

2.2 Kernen en buurtschappen

Culturele en traditionele activiteiten creëren onderlinge sociale contacten. Met name in de (kleine) kernen en buurtschappen is samenwerking hierin van groot belang voor de leefbaarheid.

Het moet voor een organisatie mogelijk blijven zonder al te veel regelgeving een activiteit te organiseren. De gemeente kan daarbij fysieke ondersteuning bieden. Bij nieuwe initiatieven moet het mogelijk zijn een eenmalige (opstart)subsidie te krijgen.

Leefbaarheid in een gemeenschap staat of valt ook bij de aanwezige voorzieningen. GB blijft zich inzetten voor het behoud van peuterspeelzalen en lager onderwijs in een kleine kern. Hierbij is GB echter wel afhankelijk van landelijke wet- en regelgeving. Kinderen

krijgen in een kleinere school met goede leerkrachten ook goed onderwijs en zelfs nog meer aandacht dan op een school met grotere klassen.

Een dorps- of kulturhus in een kleine kern is een ruimte om elkaar te ontmoeten, om met elkaar in gesprek te gaan, om te vergaderen of te repeteren. Maar het moet geen molensteen om de nek van de vertegenwoordigers van de dorpsorganisaties of belangenverenigingen worden. Deze goedwillende vrijwilligers krijgen steeds meer taken en verantwoordelijkheden op de schouders. Ze staan vaak tussen de inwoners en de gemeente. GB wil deze vrijwilligers dan ook meer ruimte geven door een budget beschikbaar te stellen dat ze naar eigen inzicht kunnen gebruiken voor het dorps- of kulturhus.

De vier grotere kernen kennen een andere structuur. De samenhang in deze kernen is minder groot. Wel zijn er vele organisaties, ondernemers en vrijwilligers die zich bezighouden met en het organiseren van een zeer breed scala aan activiteiten. GB wil de partijen die in de kernen een belangrijke sociale bijdrage leveren bij elkaar brengen, zodat in de grotere kernen één aanspreekpunt voor de burgers en de gemeente is.

2.3 Leefomgeving

GB wil dat de leef- en werkomgeving van iedereen die in de gemeente woont goed ingericht en onderhouden wordt. Verbetering en onderhoud van de leefomgeving bepalen het welbevinden van de inwoners van Berkelland.

Speelplaatsen zijn belangrijk voor buurten met veel jonge gezinnen. Voor de oudere jeugd bijvoorbeeld een trapveld net buiten de wijk of buurt en voor de kleinsten speelmogelijkheden in de wijk of buurt. Een speelplaats heeft niet alleen waarde voor het kind, maar ook sociale waarde voor de onderlinge contacten in de buurt. GB is voorstander van goede (informele) speelvoorzieningen, die echter wel dienen te passen bij de 'populatie' van de wijk.

Woningsplitsing in het buitengebied moet in specifieke gevallen mogelijk zijn.

- Steeds vaker wordt van (oudere) mensen verlangd zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Dat kan in veel gevallen als er ook een vorm van mantelzorg is;
- waardevolle, soms beeldbepalende panden blijven (met 2 gezinnen) betaalbaar en komen niet leeg te staan.

2.4 Toegankelijkheid

De bouwkundige toegankelijkheid van openbare gebouwen laat nogal eens te wensen over. Alle openbare gebouwen en nieuw te bouwen of te verbouwen woningen moeten getoetst worden op toegankelijkheid. Ook de openbare ruimte dient voor alle inwoners begaanbaar te zijn. GB streeft naar een betere controle op naleving van deze landelijke richtlijnen en regels.

Mensen willen en moeten zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en functioneren. GB staat hier achter en wil mensen deze mogelijkheden bieden.

2.5 Groenonderhoud

De aanleg en het onderhoud van openbaar groen is zeer belangrijk voor een prettige leefomgeving. GB wil een beter onderhoud ervan.

GB is de eerste geweest die de 'adoptie' van groen door bewoners heeft voorgesteld. Als inwoners betrokken zijn bij hoe 'hun' plantsoen of groenstrook er uit kan zien, dan is de draagkracht voor het onderhouden ervan groter. Er zijn diverse plaatsen waar inwoners in overleg een 'eigen' stuk groen beheren. Belangrijk is wel dat ook de plekken waar inwoners niet actief zijn goed worden onderhouden. GB stelt voor om te onderzoeken of

per kern een budget vastgesteld kan worden waaruit initiatieven (door de kern/wijkraad) voor omvorming en onderhoud van groen in die wijk bekostigd kunnen worden.

GB heeft jaren geleden gepleit voor onderhoud van rotondes door ondernemers en dit wordt nu gedeeltelijk uitgevoerd. Deze ontwikkeling zal GB blijven stimuleren. Tevens wil GB meer bloembakken om alle kernen op te fleuren.

2.6 Buitengebied

Het buitengebied van Berkelland kent veel waardevolle historische elementen zoals essen, door houtwallen omgeven weilanden en havezaten. Samen bepalen zij het coulisselandschap. Dit specifiek kenmerkende karakter moet in stand worden gehouden.

Juist de samenhang van agrarische bedrijvigheid met natuur en recreatie maakt Berkelland uniek.

Ook landbouw en veeteelt hebben een historische en economische waarde. Zonder de economische waarde van de agrarische sector is onze plattelandsgemeente niet leefbaar.

Het huidige bestemmingsplan biedt op sommige vlakken nog ruimte. De gemeente moet bij de aanvraag van nieuwe ideeën niet star zijn, maar bereid zijn mee te denken met de burger.

3. WERKEN

3.1 Verkeersveiligheid

Onveiligheid in het verkeer wordt vooral gecreëerd door de weggebruikers zelf, maar de gemeente moet zorgen voor de juiste inrichting, informatie en aanwijzingen op en langs de wegen.

Gevaarlijke verkeerssituaties moeten aangepakt en verbeterd worden. Dat geldt ook voor situaties op trottoirs en fietspaden (in de kern en het buitengebied). Goed onderhoud ervan is veiliger én goed voor het toerisme.

Het onderhoud van de fietspaden hoeft niet altijd door de gemeente te worden gedaan. Dit kan ook worden uitgevoerd door verenigingen of vrijwilligers. Maar de gemeente is en blijft eindverantwoordelijke en zal de regie moeten blijven voeren.

3.2 Openbaar vervoer

Bereikbaarheid van de kernen is een noodzaak voor de leefbaarheid in die kernen. De regiotaxi en het openbaar vervoer spelen al een belangrijke rol, maar voorzien niet geheel in de behoefte. Een goede ontwikkeling daarentegen zijn enkele particuliere buurtbusprojecten. Hierin heeft de gemeente een overkoepelende toezichthoudende taak.

3.3 Bedrijventerreinen

Een gemeente heeft baat bij een goed ondernemersklimaat waarin creatief meegedacht wordt over nieuwe ontwikkelingen met voldoende kansen voor bestaande én nieuw te vestigen bedrijven.

Regionaal bedrijventerrein de Laarberg is een belangrijk aandachtspunt. Dit terrein moet meer gepromoot worden in Nederland én in Duitsland. Immers, over de grens liggen ook kansen. Niettemin moet gewaakt worden voor leegloop van onze lokale bedrijventerreinen. Zware industrie behoort bij voorkeur op de Laarberg en andersoortige industrie/bedrijvigheid moet de kans krijgen zich te vestigen of uit te breiden op een bestaand industrieterrein bij een van de kernen. Maatwerk leveren, ook als dit zou betekenen dat het maximum aantal toegestane vierkante meters in uitzonderlijke gevallen overschreden moet worden.

Tevens moet het mogelijk zijn de grondprijs op de industrieterreinen in die gevallen te verlagen, indien blijkt dat het nieuw te vestigen bedrijf veel werkplekken oplevert voor Berkellanders. Dit zou zelfs kunnen betekenen dat de grond wordt verkocht tegen kostprijs. Wel dient er dan een antispeculatiebeding opgenomen te worden.

De bedrijvencontactfunctionaris heeft tot nu toe zijn dienst bewezen. Het pas opgerichte Platform Berkelland moet samen met belangenorganisaties en gemeente een bindende factor zijn voor de ondernemers.

3.4 Agrarische sector

De agrarische sector is een belangrijke economische drager in de gemeente Berkelland. Deze sector:

- biedt werkgelegenheid;
- is medebeheerder van het landschap;
- biedt de toeristen het landschap en de sfeer die ze van Berkelland verwachten;
- is een belangrijke factor voor onze voedselketen.

In de LOG (Landbouw Ontwikkelingsgebieden) is het mogelijk om grootschaliger te 'boeren'. GB wil duidelijke grenzen stellen met aandacht voor de ontwikkeling van het boerenbedrijf, maar ook voor het welzijn van de dieren.

Agrariërs die in de knel komen omdat van overheidswege is besloten grootschalige natuurontwikkeling toe te passen (bijv. Natura 2000), behoren volledig gecompenseerd te worden. De gemeente moet hier een duidelijke stelling in nemen richting de provincie.

De natuurwaarde-regels mogen niet verder aangescherpt worden als daar geen aanleiding toe is (goed=goed) en er geen compensatie tegenover staat.

GB is voor innovatieve landbouw met als uitgangspunt duurzaamheid en leefbaarheid. Belangen van gebruikers op het gebied van landbouw, recreatie en natuur zijn voor GB aandachtspunten bij landinrichting.

Waar mogelijk moet asbest van het dak gehaald worden. In plaats daarvan zou een andere dakbedekking met een vorm van duurzame energie geplaatst kunnen worden. Mogelijke kansen: 'vraagbundeling zonnepanelen', onderzoek naar grensoverschrijdende maatregelen?

Met betrekking tot Natura 2000 is het naast het goed onderhouden van flora en fauna ook belangrijk de agrarische ondernemer de ruimte te geven om te ondernemen. Beide belangen zijn voor GB een aandachtspunt.

De landinrichting is door verkaveling positief verbeterd, landbouwgrond en weilanden kwamen dichterbij de woonplek te liggen als gevolg van kavelruil. Dit is een belangrijke ontwikkeling die tijd en geld bespaart voor de agrarische ondernemer. Ook de verkeersveiligheid is hiermee gebaat, er is namelijk minder landbouwverkeer op de weg. Bij de aanleg van de N18 zal hier ook aandacht voor moeten zijn. GB ziet het belang van de kavelruilcommissie en streeft er naar deze te continueren.

3.5 Werkgelegenheid

Een gunstig vestigingsklimaat, een functioneel en aantrekkelijk bedrijventerrein, glasvezel, goede infrastructuur en bereikbaarheid scheppen kansen voor bedrijven met bijbehorende werkgelegenheid. Een goede economie is de basis voor een duurzame samenleving in een sociale gemeente. GB is voorstander van ruimte voor bedrijven en de ontwikkelingen van deze bedrijven. GB wil graag dat de gemeente meedenkt met de bedrijven en wijst starheid af.

Door de economische crisis stijgt de werkloosheid in Berkelland, net als in de rest van Nederland. Zowel de lokale bedrijven als de gemeente moeten zich inspannen om de bestaande vacatures in Berkelland zoveel mogelijk in te vullen door werklozen uit Berkelland. Waarom zou men personeel elders zoeken als er in Berkelland ook geschikte kandidaten zijn? De gemeente kan een platform bieden voor vacatures, bijvoorbeeld door middel van een (digitaal) vacaturebord voor werklozen in Berkelland.

GB vindt het belangrijk om jongeren binnen onze gemeente te behouden. Na het afstuderen moet het aantrekkelijk zijn voor jongeren om zich te vestigen en te gaan werken in de gemeente Berkelland. Gemeente en bedrijven dienen zich hier samen sterk voor te maken.

3.6 Onderwijs

GB is van mening dat een efficiënte samenwerking tussen scholen en een evenwichtige samenstelling van het onderwijsaanbod van groot belang is voor Berkelland. Een directe afstemming met het bedrijfsleven is daarbij belangrijk.

- **Bestaande vestigingen**

GB wil de bestaande vestigingen van het voortgezet onderwijs in de huidige kernen zoveel mogelijk behouden. Het onderwijsplein, dat zich richt op praktijkgericht vmbo-onderwijs, is inmiddels een feit. GB is hier echter geen voorstander van.

- Basisscholen

GB wil de basisscholen in alle kernen van Berkelland zoveel mogelijk behouden. Mocht dit als gevolg van een teruglopend leerlingenaantal niet haalbaar blijken, dan is GB voorstander van goed leerlingenvervoer.

- Voor- en naschoolse opvang

GB ziet grote mogelijkheden voor de voorschoolse en naschoolse opvang en wil initiatieven en ideeën op dit vlak soepel benaderen. Het aanbod dient vooral in scholen of dorpshuizen gerealiseerd te worden. Ook wil GB dat er meer gebruik wordt gemaakt van bestaande gebouwen en plaatselijke instanties, zoals clubgebouwen van muziek- en sportclubs, bibliotheken, etc.

- Onderwijsaanbod

GB zou naast het huidige aanbod van voortgezet onderwijs graag ook een middelbare of misschien zelfs hogere beroepsopleiding in Berkelland gerealiseerd willen zien. Het lijkt ons de moeite waard om te onderzoeken of dit haalbaar is. Een dependance van een dergelijke, al bestaande school zou hiervoor een optie kunnen zijn.

GB is van mening dat een gevarieerd onderwijsaanbod uitnodigend werkt voor mensen die zich eventueel willen vestigen in een gemeente. Daarnaast schept het werkgelegenheid.

- Begeleiding schoolverlater

Voor de begeleiding van leerlingen in het voortgezet onderwijs en ter voorkoming van vroegtijdig schoolverlaters zonder diploma, pleit GB voor een vergaande samenwerking tussen scholen, leerplichtambtenaren en bedrijfsleven. Zo wil GB onder meer voorkomen dat jongeren geen diploma krijgen o.a. door het ontbreken van stageplekken.

- Schoolzwemmen

GB wil pleiten voor het behouden van het schoolzwemmen op basisscholen. Daarnaast willen wij pleiten voor het herinvoeren van de vakleerkracht bewegingsonderwijs. GB vindt het namelijk belangrijk dat kinderen op een verantwoorde manier sporten. Op de basisschool leren kinderen dan al omgaan met veel verschillende sporten en bewegingsactiviteiten. De problematiek die ontstaat door overgewicht bij jongeren, kan deels verholpen worden door vroegtijdig en voldoende te sporten, maar ook door middel van goede voorlichting met betrekking tot voeding en dergelijke. Bijkomend voordeel is dat de kinderen er normen en waarden leren. Tevens zorgt het voor hechte sociale contacten en kan het als middel dienen om problematiek bij jongeren vroegtijdig te signaleren.

- Kinderen met een beperking

Kinderen met een beperking moeten volledig mee kunnen doen in de samenleving. GB vindt het belangrijk dat deze kinderen voor onderwijs terecht kunnen in Berkelland.

4. WELZIJN

4.1 Recreatie

Recreatie voorziet in werkgelegenheid en is een belangrijke drager van de economie. GB pleit voor het durven investeren in de promotie van de gemeente Berkelland en de Achterhoek. Berkelland kan en moet zich beter profileren door gebruik te maken van de sterke punten van de kleine en grote kernen, maar vooral ook van het buitengebied. Daar kunnen de huidige Toeristische Informatie Punten (TIP 's) een rol in spelen. De toeristenbelasting is een doelbelasting, die volledig besteed dient te worden aan de toeristische sector. Door de toeristenbelasting te verhogen kunnen de TIP 's de rol als promotor van de gemeente Berkelland nóg beter vervullen.

4.2 Natuur en milieu

Een goede en gezonde leefomgeving draagt bij aan het welbevinden en de gezondheid. Groene wijken met voldoende (informele) speelvoorzieningen zijn hierbij belangrijk.

- Afval

In Berkelland is gescheiden ophalen van afval een succes, maar het kan nog beter. In 2018 loopt het huidige afvalcontract af. GB denkt dat het goed is om op een nieuw systeem over te stappen, waarbij per aanbidding betaald moet worden.

- Plastic afval

Het inzamelen van plastic afval is een succes in Berkelland. GB is blij met de frequentere inzameling, iets waar GB al jaren voor gepleit heeft.

- Zwerfafval/hondenpoep

Er ligt nogal wat zwerfafval in Berkelland. Dit komt de uitstraling van de gemeente niet ten goede. GB is voorstander van de plaatsing van meer afvalbakken ten behoeve van hondenpoep en/of zwerfafval.

- Verlichting

GB pleit al jaren voor de invoering van led-verlichting om lichtvervuiling tegen te gaan en energie te besparen. Hierin investeren verdient zich uiteindelijk terug. Nieuwe ontwikkelingen dienen meegenomen te worden, zoals bijvoorbeeld groene verlichting in het buitengebied of bewegingsmelders op armaturen. Hierin zien we voor de overheid een voorbeeldfunctie weggelegd.

GB pleit voor terughoudendheid bij het verlichten van overheidsgebouwen, zowel binnen als buiten, zoals bijvoorbeeld ons eigen gemeentehuis. Het verlichten van monumenten tot een bepaald tijdstip komt de uitstraling van de gemeente ten goede.

- Energie

GB wil op een verantwoorde manier gebruik maken van alternatieve energie. De ontwikkeling van duurzame energie moet bevorderd worden. Hierbij moet uiteraard wel gekeken worden naar de inpasbaarheid in de lokale situatie. Voorbeeld: windmolens op de Laarberg.

4.3 Welzijn

Gezondheid is een groot goed. Helaas krijgen veel mensen te maken met problemen op lichamelijk, geestelijk of psychisch gebied. Beperkingen waar men mee moet leren omgaan of die om aanpassingen en/of ondersteuning vragen. Ondersteuning die ervoor zorgt dat iedereen mee kan doen in de samenleving en dat iedereen haar of zijn talenten in kan zetten! Deze ondersteuning wordt geregeld in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

Beleid gemaakt op gezondheidszorg en welzijn vraagt al jaren onze aandacht. Ook in de komende periode wil GB zich hiervoor volop inzetten. Belangrijk is dat beleid ontwikkeld wordt in samenspraak met de mensen die het betreft, zij zijn tenslotte de ervaringsdeskundigen.

Zij weten als geen ander wat het leven met een beperking betekent.

Belangrijke aandachtspunten voor GB zijn:

- Ervaringsdeskundigen inzetten;
- het structureel betrekken van organisaties bij het beleid, zoals de seniorenraad, de welzijnsraad, het gehandicapten platform e.d.;
- toetsing van het zorgaanbod in de kernen/wijken door een gebruikerspanel;
- meer ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers;
- respijtzorg voor mantelzorgers. (Mantelzorgers de mogelijkheid bieden hun zorgtaken even helemaal aan een ander over te laten);
- meer aandacht voor preventie;
- gebruik maken van Eigen Kracht-conferenties. Tijdens een Eigen Kracht-conferentie maakt men samen met familie en bekenden een zorgplan voor de toekomst, een 'familiegroepsplan';
- mogelijkheid bieden voor mantelzorgwoningen;
- persoonsgebonden budget (PGB) handhaven;
- goede huishoudelijke hulp of ondersteuning;
- wekelijks een dagdeel in elke kern spreekuur voor zorgaanvragen.

- Participatiewet

Met de Participatiewet wil het kabinet bereiken dat zoveel mogelijk mensen deelnemen (participeren) in de samenleving. De Participatiewet voegt de huidige Wet Werk en Bijstand, de Wet Sociale Werkvoorziening en een deel van de Wajong samen. Er is straks dus 1 regeling voor iedereen die in staat is om te werken.

Hoe de wet er precies gaat uitzien en welke gevolgen deze heeft is nog lang niet duidelijk. Het is voor de gemeente dus ook nog niet duidelijk wat er straks wel of niet mogelijk is en welk budget hiervoor beschikbaar is.

- Werk

Werk draagt bij aan welbevinden en gezondheid. Wie werkt heeft sociale contacten, structuur en vaak geld voor ontspanning. Door de crisis is er een groeiende werkloosheid die vooralsnog niet zal dalen. Huidige succesvolle projecten op het gebied van werk dienen na evaluatie voorgezet te worden.

- Wajong

Berkelland heeft een grote groep Wajongers (mensen met een beperking) die nu werk verricht onder de vlag van Hameland. GB wil opnieuw een discussie over het functioneren van de Hameland. Belangrijk is dat gekeken gaat worden wat iemand zelf wil en kan, meer maatwerk dus!

- Vrijwilligerswerk

Als er over 'werk' gesproken wordt, spreken we over betaald werk, niet over vrijwilligerswerk. Dit laatste is voor GB minstens zo waardevol. Als alle vrijwilligers morgen stoppen ontstaat er chaos in onze maatschappij. Het is noodzakelijk dat deze vrijwilligers goede ondersteuning krijgen in de vorm van deskundigheidsbevordering en onkostenvergoeding. Vrijwilligerswerk genereert geen inkomsten maar hoeft ook niets te kosten. GB wil meer geld voor ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.

- Iedereen is belangrijk

Elke inwoner van Berkelland is waardevol en beschikt over waardevolle talenten om in te zetten. Er zitten nog steeds mensen aan de kant die niet gezien worden. GB wil dat deze mensen in de samenleving betrokken en erkend worden en wil daarvoor samen met deze mensen een plan maken om te kijken hoe iedereen mee kan doen. Niet omdat de nieuwe participatiewet daarom vraagt, maar omdat GB opkomt voor elke inwoner.

- Tegenprestatie

GB heeft als enige Berkellandse partij gepleit voor een tegenprestatie in ruil voor een uitkering. Sinds 2011 is het mogelijk om mensen met een uitkering een tegenprestatie te laten verrichten voor de uitkering die zij ontvangen. Belangrijk is wel dat deze tegenprestatie niet concurrentie vervalsend is en aangepast wordt op het individu.

GB pleit ervoor de serviceloketten weer in te voeren in de kernen. Hiervoor kan bijvoorbeeld een ruimte in een dorps huis gebruikt worden voor een dagdeel per week.

4.4 Jongeren

GB wil talenten van jongeren benutten. Belangrijk hierbij: een goed opleidingsaanbod, voldoende arbeidsplaatsen en voldoende starterswoningen (zowel koop als huur, de zogenaamde eenpersoonswoningen).

Voldoende arbeidsplaatsen op verschillende niveaus, maakt dat jongeren zich hier willen en kunnen vestigen. GB wil jongeren behouden in Berkelland!

Het is van belang de jongeren te betrekken bij politiek en besluitvorming. GB stelt voor jongeren mee te laten werken in projecten en ze als ervaringsdeskundigen mee te laten denken. Dus niet alleen óver de jongeren praten, maar vooral mét de jongeren samen beleid bedenken. Tenslotte zijn het de jongeren die in de toekomst met de ingezette regels van nu moeten leven.

Jongeren zijn de toekomst en houden een gemeente vitaal. Op de arbeidsmarkt worden jongeren slecht betaald of krijgen weinig kansen. GB wil een brug bouwen tussen de industriële kring, platform bv Berkelland, het onderwijs en de jongeren.

Met de overgrote meerderheid van de jongeren in Berkelland gaat het goed. Voor de jongeren die zich regelmatig ophouden in de openbare ruimte en daar soms voor overlast zorgen, behoort het inschakelen van het jongerenwerk tot de mogelijkheden. Het jongerenwerk vindt GB belangrijk, dit heeft een preventieve taak door dagelijks contact met jongeren. Om ze te kunnen aanspreken op momenten dat het vertoonde gedrag niet wenselijk is, maar zeker ook om ze te stimuleren tot deelname aan activiteiten. Het doel is niet om jongeren van de straat te houden, maar om *de overlast* van de straat te krijgen. Dat is een essentieel verschil.

Per 1 januari 2015 wordt de jeugdzorg overgeheveld naar de gemeenten. Het idee hierachter is dat gemeenten maatwerk kunnen leveren en de zorg voor jeugd kunnen afstemmen op het beleid voor werk en inkomen, onderwijs, sport en veiligheid.

GB vindt het belangrijk dat vroegtijdig ingespeeld wordt op problemen bij een jongere. Niet alleen de jongere zelf maar ook het gezin, familie en het sociale netwerk dienen betrokken te worden bij het zoeken naar oplossingen. Zij dienen gezamenlijk met elkaar een plan te maken. Belangrijk is dat men uitgaat van de eigen kracht en mogelijkheden van een persoon. GB pleit voor het inzetten van Eigen Kracht Conferentie. Deze methodiek zorgt er voor dat degene waar het om gaat zeggenschap heeft en regie houdt over het te volgen traject.

4.5 Ouderen

De senioren in Berkelland hebben recht op een leven waarin prettig en veilig wonen, sociale contacten, activiteiten en zorg belangrijke gegevens zijn. De veiligheid van kwetsbare senioren is voor GB een toenemende zorg. Senioren worden een steeds grotere doelgroep in Berkelland waarmee de lokale politiek rekening moet houden. Van belang is het veiligheidsaspect, niet alleen het 'veilig voelen' maar ook het veilig kunnen bewegen. Heel Berkelland moet voorzien zijn van goede openbare verlichting en geëffende trottoirs waar de gebruiker geen hinder ondervindt van opstaande tegels, hellende vlakken en versmallingen als gevolg van overhangende beplanting.

GB streeft er naar dat in de vier hoofdkernen openbare toiletten aanwezig zijn.

Senioren worden genoodzaakt langer zelfstandig te blijven wonen. Door maatregelen vanuit de regering zullen steeds meer ouderen (met gezondheidsproblemen) thuis moeten blijven wonen. De gemeente zal zich hier meer op moeten aanpassen. Om

alternatieve woningen te stimuleren vindt GB het belangrijk dat er voldoende geluisterd wordt naar de inbreng van de senioren. Tegenwoordig zijn er heel wat creatieve ideeën voor andersoortige woonvormen. Zo zijn er steeds meer geluiden te horen over woonvormen waarbij meerdere vrienden een gezamenlijke woning willen bouwen met diverse gemeenschappelijke ruimtes. GB vindt het belangrijk dat de gemeente deze alternatieve woonvormen gaat stimuleren. Goede betaalbare woningen blijven belangrijk voor senioren. Voorkom dat senioren gaan vereenzamen. Signalen moeten tijdig worden opgepakt. GB denkt dat het goed is het goede werk van de ouderenadviseurs uit te breiden. Tevens zou het goed zijn om te kijken naar meer ontmoetingsmogelijkheden voor senioren.

Senioren hebben veel kennis en ervaring opgebouwd. Het is belangrijk deze in te zetten in bijvoorbeeld de ondersteuning van jongeren en projecten.

De gemeente moet in overweging nemen dat de grote en kleine kernen sfeer uitstralen, met daarbij ook de benodigde zitbanken om uit te rusten of om te genieten van de omgeving. Uiteraard moet alles, voor jong en oud ook rolstoel- en rollator-toegankelijk zijn met voldoende op- en afritten.

Bij de wisseling van de seizoenen heeft de gemeente een uitvoerende taak. In geval van heftige sneeuwval of ijzel dient, naast een stuk burgerplicht, ook de gemeente openbare wegen en trottoirs begaanbaar te houden, zeker in buurten waar veel senioren wonen.

Ook het cultureel gebeuren staat bij GB in hoog aanzien. Lang niet alle senioren hebben de beschikking over I-pads, internet e.d. waardoor zij genoodzaakt zijn gebruik te kunnen maken van de openbare bibliotheek in alle vier de kernen. Sociale basisvoorzieningen zijn een 'must', het is dus belangrijk deze voorzieningen dichtbij de inwoners te behouden.

4.6 Minimabeleid

Voor inwoners die op of onder het minimum leven is een gemeentelijk minimabeleid van groot belang. Helaas neemt het aantal inwoners dat een beroep doet op de schuldhulpverlening nog steeds toe. Ook de aanvragen bij de voedselbanken blijven stijgen. Helaas, dit zou niet nodig moeten zijn in een land als Nederland. GB wil de voedselbanken blijven ondersteunen in hun goede werk. Vroegtijdig signaleren van problemen is noodzakelijk om armoede te voorkomen. Buiten een goede schuldhulpverlening is het bieden van toekomstperspectief door middel van (on)betaald werk zeer belangrijk. Kinderen in gezinnen met armoedeproblematiek dienen extra aandacht te krijgen en ondersteund te worden. Een goede samenwerking tussen diverse hulpverlenende instanties is hierbij belangrijk. GB pleit voor een betere voorlichting. Er is nog steeds te weinig bekendheid met betrekking tot de regelingen die er lokaal of landelijk op het gebied van inkomensondersteuning zijn. Er dient een evaluatie te komen van het huidige minimabeleid. Belangrijk hierin is vooral ondersteuning van iedereen die door armoede in de knel komt.

4.7 Dorps- en Kulturhusen

Berkelland heeft een divers aanbod aan dorps- en kulturhusen. Daar is GB trots op en dit moet behouden blijven. Om dit ook in de toekomst te kunnen realiseren dient er een niet al te strakke regelgeving te zijn. Om een dorpshuis/kulturhus in stand te houden moeten beperkte commerciële activiteiten mogelijk zijn.

4.8 Cultuur

Cultuur in Berkelland is een groot goed. De diversiteit levert een grote bijdrage aan deal jarenlang bestaande sociale contacten. GB vindt dat wij dat moeten koesteren.

GB vindt dat regelgeving voor zaken gerelateerd aan cultuur goed is. Echter het moet niet zo zijn dat activiteiten gevaar lopen door diezelfde regelgeving. Voorop dient te staan dat veiligheid en toegankelijkheid bij deze evenementen voor iedereen gegarandeerd zijn.

Berkelland heeft een divers aanbod van verschillende podia. Daar is GB trots op en dit moet dan ook behouden blijven. Lokaal (jong) talent verdient het gestimuleerd te worden, waarbij eigen initiatief en zelfwerkzaamheid bij de organisatie van de optredens en het in stand houden van de podia een gegeven is.

De muziek- en zangverenigingen zijn een essentieel onderdeel van de Berkellandse samenleving en hebben een belangrijke bijdrage in de lokale cultuur. De gemeente moet met de inmiddels opgerichte koepel van Berkellandse muziekverenigingen en zangverenigingen in gesprek blijven ten aanzien van het behoud van dit cultuurelement.

Het Segnocollectief heeft inmiddels de muziekeducatie overgenomen van de opgeheven muziekschool. Dit initiatief verdient de ondersteuning vanuit de gemeente.

De stichting Muziek en KunstWijs heeft inmiddels de Algemeen Muzikale Vorming op de basisscholen opgestart. Deze vorm van onderwijs is noodzakelijk in de ontwikkeling van onze jeugd.

De bibliotheken ondergaan momenteel een cultuuromslag. Steeds meer wordt gebruik gemaakt van het internet ten behoeve van informatie of boeken reserveren of verlengen. Maar de fysieke mogelijkheid om naar een bibliotheek te gaan moet mogelijk blijven. Vanwege het verdwijnen van de bibliobus zijn de zogenoemde Dorpsbōke ontstaan, een particulier initiatief dat ondersteuning verdient.

Berkelland kent een aantal culturele panden van grote historische waarde. Het in eigendom hebben is geen kerntaak van de gemeente. De gemeente is verantwoordelijk voor het behoud van de cultuurhistorische waarde ervan. Het uitgangspunt van de prijsbepaling bij vervreemding (verkoop of erfpacht) moet zijn: behoud van het pand en ook de emotionele waarde van het pand voor de inwoners. Investeren in de eigen identiteit levert in alle opzichten heel veel op. Zo heeft iedere kern en dorp een eigen toeristische trekpleister.

4.9 Sport

Sport verbreedert, leert sociaal met elkaar omgaan en bevordert sociale contacten. Het kan een van de oplossingen zijn voor eenzaamheid en biedt mogelijkheden voor een gezonde levensstijl.

GB is voorstander van het sport inclusief denken, dit is een samenwerking tussen sport, cultuur, onderwijs, buurt en overheid. GB ziet hierbij kansen voor voor- en naschoolse opvang waarbij andere aanbieders op het gebied van sport en cultuur betrokken kunnen worden. Daarnaast pleiten wij voor het inzetten van vakleerkrachten bewegingsonderwijs op scholen en het terugbrengen van de zwemles op de basisschool. In ons waterland Nederland is het een must dat mensen kunnen zwemmen en tevens is het bewegen in het water een goede sportbeoefening.

GB is voor sportstimuleringsprojecten. Met behulp van landelijke en provinciale organisaties, maar ook door goed lokaal sportbeleid.

Topsport zet Berkelland op de kaart en geeft een positieve boost met betrekking tot sportstimulering én naamsbekendheid. GB heeft hier waardering voor.

4.10 Lokale radio

Belangrijker dan gedacht! Nieuws, cultuur en muziek uit de eigen gemeente gemaakt en gebracht door lokale inwoners is bevorderlijk voor de samenhang. Het voorziet in een behoefte van meerdere groepen inwoners. De lokale radio zorgt voor de communicatie van het gemeentebestuur naar de inwoners, waardoor de afstand weer een klein beetje kleiner wordt.